

Stadbeheer Rotterdam kiest vrijwel uitsluitend voor elektrisch materieel en accuhandgereedschap

Fossiel gaat het onderspit delven

De gemeente Rotterdam zet sterk in op verduurzaming van het gebruikte materieel en handgereedschap. De dienst Vervoer en Materieel van de afdeling Stadsbeheer telt bijvoorbeeld ruim 130 bosmaaiers en circa 300 bladblazers met bijbehorende accu's en acculaders. Ambtenaren kunnen voor hun werk beschikken over een elektrische scooter of een E-bike.

Auteur: Broer de Boer

Wat speelt er allemaal op het gebied van accu-aandrijving in de gemeente Rotterdam? De redactie legde die vraag neer bij Richard Verhoeven, aanschafcoördinator Speciale Voertuigen en bij Mark van Herk. De laatste heeft een coördinerende rol in de gemeente-

lijke servicewerkplaats. Wat explicieter stonden we stil bij het Stihl-accuhandgereedschap. Verhoeven vertelt: 'Onze dienst Stadsbeheer richt zich met name op inzameling van reststoffen, de stadsreiniging en de openbare werken. Naast het elektrificeren van het machinepark

De VDL-Translift, eerste in zijn soort ter wereld

hiervoor, besteden we veel aandacht aan een wijkgerichte aanpak in onze stad. De dienst beheert een enorm gebied; we onderhouden nu zelfs stranden van Hoek van Holland en Nesselande en bijvoorbeeld grafdelven valt ook onder de taken. En even om de beeldvorming te verbeteren: Sport en Recreatie valt onder een andere gemeentelijke dienst.'

'Als dienst Stadsbeheer hebben we een behoorlijk aantal 'exoten' in de voer- en werktuigenvloot. Natuurlijk is er nog steeds materieel zoals tractoren die nog op diesel werken. Maar diesel is bij ons bijna een vies woord geworden. Een offerte aanvragen van een machine met dieselmotor? Daar gaat bij de betreffende gemeentelijke dienst, die dit moet accorderen, in de meeste gevallen een rode streep door!

'We hebben een behoorlijk aantal exoten in de voer- en werktuigenvloot'

Als dus ergens een elektrische versie beschikbaar van is, zoals bijvoorbeeld bij minishovels, dan schaffen we die aan. Indien er nog geen elektrische oplossing voor een type voertuig is, is een optie in sommige gevallen ook langer doorwerken met machines op fossiele brandstoffen en zo een inruil uitstellen.' Toch blijkt ook dat de gemeente soms zeer ver gaat voor het elektrificeren van de machinevloot. Er werd zelfs een ombouwpartij ingeschakeld om - nieuwe - vervuulende dieselmachines elektrisch te laten functioneren. De Rotterdammers 'moe-

De recentelijk afgeleverde Ahlmann

ten', vinden ze, voorop lopen. 'Als iets elektrisch kan, gebeurt dat in Rotterdam ook elektrisch. Grote machines zijn hierbij het drama: we lieten zelfs enkele vrachtwagens ombouwen op accu's, maar vraag niet wat zo iets kost', vervolgt Verhoeven.

Vrachtauto

'Een mooi voorbeeld is ook een pilot van 2,5 jaar geleden met onder meer vrachtwagenbouwer VDL. Aanvankelijk rustten ze voor ons een vrachtauto uit met een 180 kWh accu voor tractie. Voor de aandrijflijn werd die van VDL gebruikt, die grotendeels gelijk is aan de beproefde versie op de elektrische stadsbussen. De fabrikant levert nu dezelfde elektrisch aangedreven vrachtwagen met een accupakket van 350 kWh, dat bovendien circa 600 kilo lichter is. Bij ons rijden ook steeds

meer vuilniswagens elektrisch. We beschikken over een kolkenzuiger die op waterstof werkt en de kleinere dienstvoertuigen vervangen we bijvoorbeeld door de elektrische Goupil6 of bedrijfswagens zoals de Peugeot E-Expert. Daarnaast hebben we nog een order lopen van een tiental elektrische Schmidt-Swingo veegmachines. Begin juni 2022 konden we onze eerste elektrische Ahlmann-shovel verwelkomen. Qua transitie hebben we dus al een enorme slag gemaakt. De benodigde machines betrekken we meestal bij Van Blitterswijk, onze dealer in Moordrecht. Daarmee doen we al langer zaken.'

Met de ontwikkeling van de techniek gaat het hard, signaleert Verhoeven. Dat betreft zowel de elektromotoren als de accu's. In het algemeen voorziet hij een stoelendans met E-vehicles rondom laadpalen. 'De capaciteit van het elektriciteitsnet en daarmee de laadmogelijkheden blijven achter bij de grote sprongen bij de technische ontwikkelingen. Ook in ons gebied wordt het lastig om nieuwe, vaak zware, aansluitingen te krijgen of bestaande te verzwaren', constateert hij.

Onderhoud

Mark van Herk bemant de receptie en is onder meer verantwoordelijk voor de werkvoorbereiding in Servicewerkplaats West in Schiedam. Dit is één van de drie Stadsbeheer-

Vier voorbeelden van E-voertuigen:

Ravo, Rotterdams eerste elektrische voertuig

Giant elektrische wiellader moss 100 procent elektrische vuilniswagen

Giant elektrische wiellader

Recentelijk nog een tiental van deze machines besteld bij Schmidt'

onderhoudslocaties. Er werken in totaal negen man, waarvan zeven monteurs. In beginsel wordt hier het wagenpark van de gemeente Rotterdam en haar samenwerkingspartners onderhouden, inclusief E-scooters en E-bikes. De werkplaats beschikt over het VA-Keur certificaat. Alleen in bijzondere gevallen wordt vanuit de werkplaats een beroep op onderhoud

Mark van Herk: 'We onderhouden zowel de elektrische voertuigen als al het accuhandgereedschap.'

gedaan bij de dealer. Momenteel zijn monteurs bezig om VW Crafter-werkbussen om te bouwen om daarmee straks decentraal onderhoud-staken uit te voeren. 'We onderhouden op deze servicelocatie momenteel ook de elektrische voertuigen en alle accu-handgereedschap,' legt Van Herk uit.

Stihl greep bijvoorbeeld de mogelijkheid om via ons hun prototypes te laten testen in Rotterdam

'Over het algemeen is aan die accumachines veel minder onderhoud nodig. Als het om storingen gaat, betreft dit vaak schakelaars, modules, een defecte chip of een display die niet meer goed functioneert. Kijken we naar het accu-handgereedschap, dan verschilt het onderhoud aan slijtdelen niet van dat bij gereedschap met een thermische aandrijving. Wij hebben

bosmaaiers en bladblazers van het merk Stihl, waarbij ik een duidelijke verbetering waarneem in de balans van de machines. De machines zijn sterk, maar wij lopen er wel tegenaan dat één accu of accupakket slechts toereikend is om er drie uur continu mee te werken. De koppen van de bosmaaiers, waarmee we overigens vaak onkruid borstelen op de bestrating en rondom straatmeubilair, zie ik maar zelden terugkomen voor onderhoud. Verder staat hier een tiental Greenweed-machines in de loods. Die gebruiken we slechts incidenteel sinds het borstelen van grotere weggedeelten is uitbesteed. Daardoor moeten we bij deze machines oppassen voor diepontlading, anders is de gang naar de dealer noodzakelijk om te accu's te reactiveren.'

Accu-handgereedschap telt beduidend minder onderdelen. En de onderdelen die er zijn, die blijken veel minder storingsgevoelig. Veel onderhoud zit er zodoende niet aan. Voor het elektrische gedeelte stelde Stihl de uitleesapparatuur voor storingen ter beschikking aan de afdeling Stadsbeheer. De betrokken medewerkers kregen hiervoor een training vanuit Stihl. Van Herk ziet nauwelijks problemen bij deze generatie accu-handgereedschap. Volgens hem beperkt dat zich tot het goed omgaan met de accu's bij de verschillende teams verdeeld over Rotterdam die ermee werken. Bij heggenscharen wijst hij wel op een attentiepunt: het hars- en vuilvrij houden van de messen. Hij laat

Het is belangrijk de messen goed schoon en harsvrij te houden.

Een van de 300 Stihl accu-bladblazers in onderhoud. Er is een nieuwe versie op komst!

dat ook zien. Van Herk: 'De heggenscharen zijn sterk. Maar de verkleefing kan zo sterk zijn dat de elektromotor de machine net niet door het dode punt heentrekt. Misschien is dit een beveiliging...? Als je een snoer- of een benzineheggenschaar vervuuld weglegt, geeft dat vastzitten geen problemen. Maar ja, ook die hoor je na gebruik schoon weg te leggen.'

Bestellen

Zowel Verhoeven als Van Herk spelen een rol in de bestel- en inruilprocedure van machines, bestemd voor alle Stadsbeheerteams. Verhoeven ziet die teams als zijn klanten, het materieel wordt via een interne leaseconstructie aan hen doorberekend. Hij vertelt: 'Als aanschafcoördinator betrekken ze mij ook wel bij het opstellen van programma's van eisen (PvE's) bij aanbestedingen. Duurzaamheid is een belangrijk criterium om uiteindelijk tot een offerte-aanvraag te komen. In geval van tuin- en parkmateriaal gebeurt dat binnen een vierjarig raamcontract. Na het bestellen, de check of de machine compleet is en VA-Keurwaardig wordt een machine op betaalbaarstelling geplaatst. Vervolgens boekt de servicewerkplaats de machine in het fleetowner-systeem en kan de fysieke levering tot stand gebracht worden. Na levering voeren we altijd nog een nacalculatie uit.'

Adviespartner

De gemeente Rotterdam deed als in 1980

zaken met het - toen nog zeer jonge - bedrijf Van Blitterswijk. In dat jaar ontwikkelden en leverden ze op verzoek van de gemeente een hondenpoepzuiger, aangebouwd achter een tractor. Destijds was dit een groot succes, mede dankzij veel media-aandacht. De contacten werden gecontinueerd en uitgebreid en in 2005 leverde Van Blitterswijk de gemeente de eerste elektrische bedrijfswagens: 'Wij staken en steken in op verduurzaming, hadden veel know-how in huis en werden gezien als adviespartner bij de gemeente', vertelt eigenaar Wouter van Blitterswijk. 'Toen Stadsbeheer vier jaar geleden een aanbesteding in de markt zette, specifiek voor tuin- en parkmachines, schreven we in. Uiteraard voldeden we aan het PvE. Wij begeleidden ons aanbod met een gedegen Plan van Aanpak (PvA) om de transitie naar accu-aangedreven materieel te realiseren. De aanbesteding werd ons vooral gegund vanwege de scores op het PvA. Dit hield onder meer de wijze van screening in van het hele machinepark, de inzet op elektrisch en een duurzame aflevering van handgereedschap en machine door ons. Maar ook het elektrificeren van producten, met andere partijen dan wij. Verder boden we aan om in Mechanisatie-overleggen van de verschillende teams noviteiten op dit gebied te komen tonen en teamleiders te enthousiasmeren voor de beoogde transitie. Dit maakte en maakt de overgang van thermisch naar elektrisch tot een vloeiend proces, ook in het belang van hen die ermee werken. Accupakketten werden in de afgelopen jaren al beter, laders sneller, machines krachtiger en iedereen kan profiteren van voortschrijdende inzichten. Men kon zo ook in een vroeg stadium al kennismaken met nieuwe producten op de werkvloer. Stihl greep bijvoorbeeld de mogelijkheid om via ons hun prototypes te laten testen in Rotterdam. Zo krijgen leveranciers aandacht en spelen ze ook een actieve rol in het gebruik.'

Serviceverlening

Van Blitterswijk bevestigt dat zijn bedrijf nauwelijks omzet genereert uit het onderhoud van de vele Stihl-accumachines die hij gemeente Rotterdam levert. 'Voor hen is het interessant om dat zelf te doen met eigen monteurs. De werkplaats kan altijd aanvullend een beroep op ons doen en uiteraard hebben we onderdelen op voorraad. Conform afspraken houden we ook een extra voorraad aan Stihl-machines aan. Als de gemeente opeens een groot aantal machine bestelt, kunnen we daarop inspelen. En als de nood aan de man komt en ze opeens

kortstondig extra machines nodig hebben, passen we daar ook een mouw aan.'

De rol van Stihl

De gemeente Rotterdam is waarschijnlijk één van de grootste eindgebruikers van Stihl-accuhandgereedschap in ons land. Stihl *Business Developer* Tommy Nagtegaal zegt hierover: 'Ook andere grote steden rekenen we onder onze grote afnemers. We richten ons nu intensiever op grote steden dan eerder en hebben de banden aangehaald. We organiseren daar ook trainingen voor de gebruikers en houden toolbox-meetings voor onderwerpen zoals onderhoud en veilig gebruik. Daarnaast tonen we in samenwerking met dealers, zoals Van Bitterwijk, onze nieuwste producten. Specifiek de gemeente Rotterdam hebben we uitgebreid geïnformeerd over het Stihl-fleetmanagement systeem, wat ze daar overigens nog niet geïmplementeerd hebben. We ondersteunen de gemeente Rotterdam dus met hun doelstelling om een emissievrije stad te worden. Ook geven we voorlichting over het oplaadvraagstuk, zodat medewerkers op een juiste manier accu's laden, onderweg of juist op de vestiging. Ook daarin nemen we een actievere rol.'

Wat nieuwe Stihl-accumachines betreft attendeert Nagtegaal op de MSA300 kettingzaag die in het derde kwartaal leverbaar wordt. Dit is een machine die gebruik maakt van de nieuwe AP500S-accutechnologie: 'Deze machine is zo mogelijk nog krachtiger dan de welbekende MS261. Ook zijn alle ogen gericht op onze nieuwe bladblazer, de BGA300. De introductie hiervan is vanwege welbekende redenen uitgesteld. Ik verwacht hem binnen enkele maanden.' Over leveringsachterstanden, waarmee ook Stihl zich geconfronteerd ziet, zegt Nagtegaal sprekend over de situatie bij de gemeente Rotterdam: 'De beschikbare hoeveelheid en de behoefte aan Stihl-accuhandgereedschap hebben we geanalyseerd en in kaart gebracht. We houden nauwlettend, samen met de dealer, de continuïteit van levering in de gaten. Daarover zijn contractueel overigens afspraken over gemaakt.'

Eigenaar Wouter van Blitterswijk.

De huisleverancier

Van Blitterswijk Tuin- en Parkmachines levert sinds 1978 A-merken tuin- en parkmachines. Het bedrijf is gevestigd in Moordrecht en aangesloten bij VA-Keur, lid van Metaalunie en beschikt over alle benodigde DEKRA-certificaten. Het aanbod aan groot materieel is zeer divers en bestaat uit tractoren, houtversnipperaars, onkruidbestrijdingsmachines, werktuigdragers én (elektrische) transportvoertuigen van de beste merken op dit gebied. Verder heeft Van Blitterswijk Tuin- en Parkmachines het complete aanbod Stiga-, Iseki-, Stihl- en Honda-maaimachines in het assortiment: Standaard zijn er minimaal 50 modellen bosmaaiers, duwmaaiers, zitmaaiers en kooimaaiers voorradig en te zien in de showroom. Het bedrijf levert ook een compleet assortiment handgereedschap voor tuin en park. Daarvoor werd met zorg een aantal topmerken geselecteerd op het gebied van accusystemen, bladblazers, hakselaars, kettingzagen, reinigings- en verticuteermachines enzovoorts. Dit alles is te zien in de showroom in Moordrecht die recentelijk is vernieuwd. De stille, zuinige en schone elektrische bedrijfsvoertuigen, waarvan sprake is in dit artikel worden geproduceerd en geleverd vanuit het zusterbedrijf Van Blitterswijk Eco-Mobiliteit. Het assortiment elektrische machines en materieel is divers en bestaat uit onkruidbestrijding, knikladers, maaimachines en bedrijfsvoertuigen van topmerken.